

สิทธิทางกระบวนการการเมืองการปกครองและความยุติธรรม

สิทธิมนุษยชนด้านการเมืองและการปกครอง หมายถึงการที่ประชาชนมีสิทธิ เสรีภาพและมีส่วนร่วมในทางการเมืองและทางการเมืองการปกครองในฐานะที่เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย โดยรัฐต้องไม่ขัดขวาง แต่จะต้องสนับสนุนและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนดังกล่าวอย่างเต็มที่ สิทธิมนุษยชนด้านการเมืองและการปกครอง

ในด้านการเมืองการปกครองและกระบวนการยุติธรรม ประชาชนชาวไทยจะมีสิทธิที่ใช้เป็นเครื่องป้องกันตัวและแสดงถึงความเป็นประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ โดยสิทธิและเสรีภาพในด้านการเมืองการปกครองและกระบวนการยุติธรรมต่างๆที่สำคัญ จะมีได้ดังนี้

สิทธิกระบวนการการเมืองการปกครอง

1. เสรีภาพในการชุมนุม บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ การจำกัดเสรีภาพนี้จะกระทำมิได้
2. เสรีภาพในการรวมกลุ่ม บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหภาพ สหพันธ์ สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร องค์การเอกชน หรือหมู่คณะอื่น การจำกัดเสรีภาพนี้จะกระทำมิได้
3. เสรีภาพในการตั้งพรรคการเมือง บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง การจัดองค์การภายในการดำเนินการ และข้อบังคับของพรรคการเมืองต้องสอดคล้องกับหลักการพื้นฐานของการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข แต่การตั้งพรรคการเมืองจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายพรรคการเมือง

สิทธิในกระบวนการยุติธรรม

1. สิทธิของผู้ต้องหาในการประกันตัว เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยยื่นเรื่องขอประกันตัวต้องได้รับการพิจารณาโดยเร็ว
2. สิทธิของผู้ต้องหา ในชั้นสอบสวนมีสิทธิในการตั้งทนายความ
3. สิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญา ย่อมได้รับการคุ้มครองและได้รับการดูแลตามความสมควรจากรัฐตามที่กฎหมายกำหนด